

HOUTOOGST: VAN PLAN TOT PLANK

beheerplan

Om te bepalen welke functies in een bos van belang zijn en welke werkzaamheden er worden uitgevoerd maakt de boseigenaar een beheerplan. In het beheerplan staan de kenmerken van het bos, de toekomstvisie op het beheer en welke werkzaamheden nodig zijn om tot het ideaalbeeld te komen.

voorbereiding houtoogst

Zodra bekend is wat er in het bos moet gebeuren voor de aanwezige planten en dieren, recreanten of voor de productie van hout, wordt in het bos aangegeven welke bomen worden omgezaagd. Dit noemen we blessen. Tijdens het blessen wordt goed gekeken of er kwetsbare planten en dieren aanwezig zijn die beschermd moeten worden.

foto: Borgman Beheer Advies

houtoogst

Zodra de blesser heeft aangegeven welke bomen mogen worden omgezaagd kan de oogst plaatsvinden. De stammen worden vervolgens gezaagd en langs de weg gelegd om opgehaald te worden voor verdere verwerking.

foto: Borgman Beheer Advies

verwerking

Het hout wordt vanuit het bos naar de zagerij getransporteerd om verwerkt te worden. Hout is de grondstof voor veel verschillende producten die we dagelijks gebruiken. Denk hierbij aan: papier, meubels, timmerhout of als groene energiebron voor het opwekken van elektriciteit of warmte.

foto: Probos

BOS IN BEELD

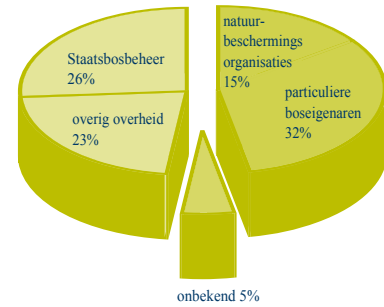
Nederland heeft 360.000 hectare bos, dat is 10,6% van het landoppervlak.

Het bos in Nederland heeft verschillende eigenaren.

Boseigendom

48 % overheid 47% particulier

Het bos heeft verschillende functies. Het is een belangrijk leefgebied voor planten en dieren (natuur), een plek voor mensen om lekker te sporten, te wandelen of op een andere manier te ontspannen (recreatie). Daarnaast zijn bossen van belang voor het vastleggen van CO₂, het bergen van water en het afvangen van fijnstof. Tot slot levert het bos ook nog een belangrijke grondstof: **HOUT**.

fotos: Probos

Houtoogst is binnen het Nederlandse bos een belangrijke functie (net als de natuur en recreatie). Per jaar halen we ongeveer 1 miljoen m³ hout uit het bos. Dit lijkt erg veel, maar we oogsten maar 55% van wat er per jaar aan hout in het bos bijgroeit. Er komt per jaar dus ook ongeveer 1 miljoen m³ hout bij.

Om te zorgen dat het bos de vele verschillende functies kan vervullen is houtkap in het bos soms noodzakelijk.

BEHEERPLAN & VOORBEREIDEN HOUTOOGST

foto: Probos

De boseigenaar maakt een beheerplan waarin de kenmerken van het bos, de toekomstvisie en de werkzaamheden die nodig zijn om de doelen te bereiken staan omschreven. In het beheerplan staat precies wat de boseigenaar met zijn bos wil.

Voordat de daadwerkelijke oogst begint, wordt eerst goed gekeken of er kwetsbare planten en dieren in het bos aanwezig zijn. Zo worden bijvoorbeeld mierenhopen en dassenburchten goed beschermd door ze af te zetten met lint en wordt er gekeken of er broedvogels in de bomen aanwezig zijn.

foto: Theo Winterink

foto: Probos

foto: Probos

Vervolgens geeft de blesser met gekleurde stippen op de stam van de boom aan welke boom omgezaagd mag worden en welke moet blijven staan. Als er hier en daar in het bos een boom wordt omgezaagd spreken we van een dunning.

foto: Borgman Beheer Advies

Een boom kan om verschillende redenen omgezaagd worden, bijvoorbeeld:

- Bomen van slechtere (hout)kwaliteit worden verwijderd om ruimte te maken voor bomen van goede kwaliteit.
- Groepen van bomen worden verwijderd om meer ruimte te creëren voor zaailingen of lichtminnende planten- en diersoorten.
- Afstervende of dode bomen langs paden worden verwijderd om gevaar voor recreanten te voorkomen.

Het hout wordt vervolgens gebruikt voor tal van producten.

HOUTOOGST

Als de blesser in het bos heeft aangegeven welke bomen omgezaagd mogen worden, kan er worden begonnen met de oogst. Dit kan op verschillende manieren:

met een
harvester

foto: Probos

met een
motorkettingzaag

foto: ©Electrolux Outdoorproducts

Zodra de boom is omgezaagd wordt hij ontdaan van zijn takken en uit het bos naar de weg getransporteerd. Dit kan op verschillende manieren:

met een paard

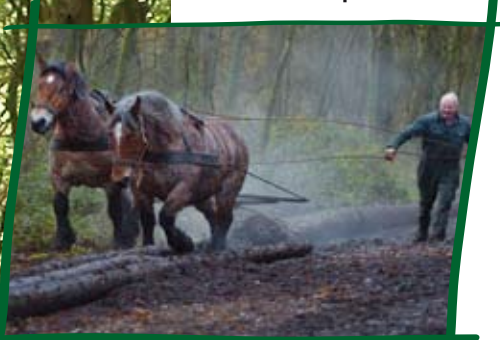

foto: Probos

mechanisch uitslepen

foto: Probos

met een forwarder

foto: Probos

Niet al het hout is van dezelfde kwaliteit en afmeting. Het hout wordt langs de weg gesorteerd naar kwaliteit en afmetingen, dit noemen we de verschillende sortimenten. Het beste hout is zaag- en fineerhout, daarna komt vezelhout (voor bijvoorbeeld spaanplaat of papier) en energiehout.

Een vrachtwagen haalt vervolgens het hout langs de weg op om het naar de verwerker te brengen.

foto: Probos

foto: van der Wiel

HOUTPRODUCTEN

Als de stammen het bos hebben verlaten gaan ze naar een rondhoutverwerker zoals zagerijen, papierfabrieken, timmerfabrieken en meubelfabrieken, om te worden verwerkt tot producten die iedereen dagelijks gebruikt. Daarnaast kan hout in biomassacentrales worden gebruikt om energie en/of warmte op te wekken.

foto: Acacia-Robinia Nederland BV

We gebruiken jaarlijks zo'n 13,6 miljoen m³ hout per jaar waarvan 8,2% afkomstig is uit het Nederlandse bos.

foto: ipv Delft

foto: Probos

foto: Probos

foto: Norske Skog Parenco BV

foto: Faber Halbertsma Groep

foto: Probos

foto: Probos

foto: Borgman Beheer Advies

Kortom: Hout is een zeer veelzijdig en milieuvriendelijk product.